

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 88/2024-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu (sudca spravodajca) a sudcov Ladislava Duditša a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **StavBerEU-SK Bau und Montage s.r.o.**, Zámutovej 191, zastúpenej advokátom Mgr. Petrom Troščákom, Hlavná 50, Prešov, proti postupu Okresného súdu Vranov nad Topľou v konaní vedenom pod sp. zn. 8Cb/40/2020 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 23. januára 2024 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 8Cb/40/2020. Súčasne navrhuje, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu konať v napadnutom konaní bez prietahov, zakázal mu pokračovať v porušovaní označených práv sťažovateľky, priznal jej finančné zadosťučinenie vo výške 3 000 eur a náhradu trov právneho zastúpenia.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka sa žalobou podanou na okresnom súde 20. októbra 2020 domáha zaplatenia sumy 3 000 eur s príslušenstvom. Okresný súd po vydaní platobného rozkazu a jeho zrušení v dôsledku podaného odporu vo veci samej rozhodol rozsudkom z 18. januára 2022, ktorým žalovanému uložil povinnosť zaplatiť sťažovateľke sumu 3 000 eur s 9 % úrokom z omeškania ročne od 7. novembra 2020 do zaplatenia a paušálnu náhradu nákladov spojenú s uplatnením pohľadávky vo výške 40 eur (výrok I), v prevyšujúcej časti žalobu týkajúcu sa úrokov z omeškania zamietol (výrok II) a žalovanému uložil povinnosť nahradiť sťažovateľke trovy konania vo výške 100 % (výrok III). O odvolaní žalovaného rozhodol Krajský súd v Prešove rozsudkom č. k. 5Cob/9/2023-106 z 20. apríla 2023 právoplatným 8. júna 2023, ktorým potvrdil časť výroku I rozsudku o uložení povinnosti žalovanému zaplatiť sťažovateľke

sumu 1 250 eur s 9 % úrokom z omeškania ročne od 7. novembra 2020 do zaplatenia a paušálnu náhradu nákladov spojenú s uplatnením pohľadávky vo výške 40 eur a vo zvyšnej časti výroku I a vo výroku III o trovách konania rozsudok zrušil a v rozsahu zrušenia vrátil vec okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3. Vo veci sťažovateľky ďalej koná okresný súd.

II.

Argumentácia sťažovateľky

4. Podanie ústavnej sťažnosti po chronologickom zhrnutí postupu všeobecných súdov vo veci odôvodňuje sťažovateľka tým, že napadnuté konanie nie je právoplatne skončené, pričom za obdobie viac ako troch rokov a troch mesiacov nedošlo k meritórnemu rozhodnutiu. Sťažovateľka poukazuje na obdobia nečinnosti v napadnutom konaní: „*Dňa 19.11.2020 bol zo strany žalovaného podaný odpor proti platobnému rozkazu sp. zn. 8Cb/40/2020 zo dňa 30.10.2020, pričom výzva sp. zn. 8Cb/40/2020 zo dňa 23.11.2020 na vyjadrenie k odporu bola sťažovateľovi doručená dňa 13.5.2021, čo predstavuje prieťah v trvaní takmer 6 mesiacov. Sťažovateľ vyjadrením zo dňa 26.5.2021 podal svoje vyjadrenie k odporu žalovaného zo dňa 19.11.2020, avšak až dňa 6.9.2021 bolo sťažovateľovi doručené predvolanie sp. zn. 8Cb/40/2020 zo dňa 3.9.2021 na pojednávanie nariadené na deň 4.11.2021, čo predstavuje prieťah v trvaní takmer 4 mesiacov. Napriek tomu, že na pojednávaní konanom dňa 18.1.2022 bol vyhlásený rozsudok vo veci, tak až dňa 7.7.2022 bola sťažovateľovi doručená výzva sp. zn. 8Cb/40/2020 zo dňa 9.6.2022 na vyjadrenie k priloženému odvolaniu žalovaného zo dňa 4.2.2022, čo predstavuje prieťah v trvaní takmer 4 mesiacov.*“ Na ťarchu okresného súdu uvádza aj to, že dôvodom (čiastočného) zrušenia rozsudku okresného súdu odvolacím súdom bola skutočnosť, že okresný súd nedostatočne a zmätočne posúdil kompenzačnú námietku žalovaného, čím došlo k vytvoreniu ďalších prieťahov v trvaní odvolacieho konania a následnej potrebe ďalšieho rozhodnutia.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Vo svojej rozhodovacej činnosti ústavný súd konštantne vychádza z názoru, že účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia orgánu verejnej moci (napr. II. ÚS 26/95, I. ÚS 76/03, III. ÚS 154/06, II. ÚS 438/2017). Samotným prerokovaním veci na všeobecnom súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (obdobne III. ÚS 127/03, IV. ÚS 221/04).

6. Ústavný súd sa zameril na preskúmanie opodstatnenosti ústavnej sťažnosti sťažovateľky so zreteľom na svoju doterajšiu rozhodovaciu prax. Pri ústavných sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd) ústavný súd už v minulosti odmietol ústavnú sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú „vzhľadom na skutočnosť, že celková doba konania pred súdom, ako aj postup zákonného sudcu nesignalizovali reálnu možnosť zbytočných prieťahov, a tým ani porušenie základného práva podľa

čl. 48 ods. 2 ústavy“ (II. ÚS 109/03), resp. ak „argumenty v sťažnosti sťažovateľa nepreukázali v čase podania sťažnosti takú intenzitu porušenia označeného základného práva, aby bola sťažnosť prijatá na ďalšie konanie“ (II. ÚS 93/03, II. ÚS 177/04).

7. Zo samotnej ústavnej sťažnosti vyplýva, že ku dňu predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti od podania žaloby sťažovateľkou uplynuli 3 roky a 4 mesiace. Vo veci sťažovateľky rozhodol okresný súd v napadnutom konaní rozsudkom z 18. januára 2022, ktorý odvolací súd v časti potvrdil, v dôsledku čoho bola právna neistota sťažovateľky čiastočne (v zaplatení sumy 1 250 eur v porovnaní s ňou uplatnenou sumou 3 000 eur a v rozsudku špecifikovaných úrokoch z omeškania) odstránená (bod 2 tohto odôvodnenia). Podľa názoru ústavného súdu je momentálna dĺžka trvania napadnutého konania, zohľadňujúc aj obdobie, keď bola vec sťažovateľky na odvolacom súde, stále v rámci ústavnej akceptovateľnosti, a preto nedošlo k takej intenzite zásahu do práv sťažovateľky, ktorá by zodpovedala ústavne relevantnému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. K uvedenému záveru ústavný súd dospel aj s prihliadnutím na rozhodovacia prax a judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v obdobných veciach, podľa ktorej dĺžka súdneho konania na jednom stupni v trvaní dvoch až troch rokov v závislosti od povahy veci nie je v rozpore s právom na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (napr. Humen proti Poľsku, rozsudok z 15. 10. 1999, body 58 a 69, Calvelli a Ciglio proti Taliansku, rozsudok zo 17. 1. 2002, body 64, 65 a 66).

8. V súhrne s doterajším priebehom napadnutého konania však ústavný súd zároveň pripomína, že prípadná následná nečinnosť okresného súdu alebo jeho prípadná následná neefektívna, resp. nesústreďená činnosť by mohla založiť inú kvalitu posudzovania zbytočných prieťahov, čo by mohlo mať za následok vyslovenie porušenia práv sťažovateľky ústavným súdom. V takom prípade by toto rozhodnutie nebolo prekážkou prípustnosti opätovného konania pred ústavným súdom a rozhodovania vo veci samej, čo však neplatí pre alternatívu unáhylene opakovaného podania ústavnej sťažnosti.

9. Z uvedených dôvodov, vychádzajúc z podstaty a účelu základného práva zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

10. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. februára 2024

Libor Duľa
predseda senátu